

POSTANOWIENIE

9 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 9 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.
przeciwko C. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w Ż.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 15 stycznia 2024 r., I AGa 127/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

(M.T.)

UZASADNIENIE

Powód B. spółka z o.o. w Ż. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 15 stycznia 2024 r., w sprawie przeciwko C. spółce z o.o. w Poznaniu o zapłatę.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów SN z 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący opart na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego

zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienia SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16; z 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16).

Istotnego zagadnienia prawnego skarżący upatrywał w konieczności rozstrzygnięcia:

1. czy moc wiążąca prawomocnego wyroku (art. 365 § 1 k.p.c.) wydanego w sporze między tymi samymi stronami, w odniesieniu do tego samego przedmiotu mającego stanowić utwór prawa autorskiego i tego samego rodzajowo zachowania mającego stanowić korzystanie z tego utworu, obejmuje rozstrzygnięcie, że ten przedmiot stanowi utwór, a sposób korzystania jest korzystaniem z utworu i w braku zgody uprawnionego stanowi naruszenie. Z powyższym powiązał zagadnienie czy tego rodzaju „zasada odpowiedzialności” występuje jedynie w przypadkach rozdrobnienia roszczenia, względnie dochodzenia kolejnych świadczeń okresowych z tego samego stosunku prawnego, czy też może także być przyjęta w innych sprawach, w tym w szczególności w odniesieniu do przesądzenia kwalifikacji dobra niematerialnego jako utworu i określonego sposobu korzystania z niego jako naruszenia;
2. czy nawet w przypadku przyjęcia koncepcji, zgodnie z którą moc wiążąca prawomocnego wyroku jest ograniczona (w pewnym uproszczeniu) wyłącznie do jego sentencji, w sytuacji, w której sąd zamierza dokonać odmiennej oceny „zasady odpowiedzialności” od przyjętej w uprzednio wydanym prawomocnym wyroku, sąd powinien uprzedzić o tym strony i umożliwić im odniesienie się do tej oceny, w szczególności, jeśli ma ona związek z określonymi środkami dowodowymi;
3. czy kategoria „korzystania” z utworu w rozumieniu art. 17 pr. aut. może być ograniczona tylko do konkretnych pól eksploatacji, w tym w szczególności wymienionych w art. 50 pkt 1-3 pr. aut., czy też obejmuje wszelkie sposoby posłużenia się utworem lub egzemplarzem ucieleśniającym utwór,

które polegają na sięgnięciu do intelektualnej treści w nich zawartej, w szczególności wtedy, gdy przynosi to osobie podejmującej te czynności bezpośrednie korzyści.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na twierdzeniu, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15).

Według skarżącego przepisem, którego stosowanie i wykładnia mają wywoływać wątpliwości prowadzące do rozbieżności w orzecznictwie sądowym, w tym orzecznictwie Sądu Najwyższego, ma być art. 365 § 1 k.p.c., z uwagi na bardzo różne stanowiska dotyczące granic związania uprzednio wydanym prawomocnie wyrokiem, w tym w szczególności w przypadkach, w których można przyjąć, że wyrok wcześniejszy wymagał przesądzenia zasady odpowiedzialności między stronami.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego było twierdzenie, że powód nie wykazał przesłanek objęcia dokumentacji technicznej ochroną wynikającą z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zdaniem Sądu odwoławczego ocena, czy przedmiotowa dokumentacja techniczna kuchni polowej KPŻ 170 posiadała cechy decydujące, że stanowi ona utwór w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wymagało wiadomości specjalnych. Jednocześnie Sąd odwoławczy przyjął, że strona powodowa nie zaoferowała właściwego środka dowodowego pozwalającego na wykazanie tej okoliczności.

W ocenie Sądu Najwyższego, nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie dotyczące zakresu związania sądu wcześniejszym prawomocnym wyrokiem, na podstawie art. 365 §1 k.p.c. Skarżący opiera swoją

argumentację na założeniu, że w postępowaniu prowadzonym pod sygn. IX GC 1208/14 prawomocnie przesądzono, iż sporna dokumentacja techniczna stanowi utwór w rozumieniu prawa autorskiego. Z ustaleń przyjętych przez Sąd odwoławczy nie wynika jednak, aby dokonano w tamtym postępowaniu ustaleń czy dokumentacja techniczna stanowi utwór. Przyjęto, że okoliczność ta nie była wówczas sporna pomiędzy stronami.

Podobnie, nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie dotyczące korzystania z utworu w rozumieniu art. 17 pr. aut. Rozważanie tej kwestii mogłoby mieć znaczenie dopiero po uprzednim ustaleniu, że dokumentacja techniczna stanowi utwór. Skoro Sąd Apelacyjny uznał, że powód nie wykazał tej przesłanki, rozstrzygnięcie przedstawionego zagadnienia prawnego pozostawało bez wpływu na wynik sprawy.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak wyżej.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[a.ł]